

„НАШ ЄСИ, ПОЕТЕ, А МИ НАРОД ТВІЙ, І ДУХОМ ТВОЇМ
ДИХАТИМЕМО ВО ВІКИ І ВІКИ...”

Сенатори також відзначили День Української Незалежності

Вашингтон. — Дев'ять сенаторів приєдналися до кількох десятків конгресменів у Конгресі у відзначенні 63-ix роковин проголошення української незалежності. В stwierdженнях у Сенаті, які ці сенатори просили ввести в «Конгресовий Рекорд», всі дев'ять законодавців однодушно визнали справедливим українське змагання за волю, осудили советсько-російську окупацію вільної колись і вільнолюбної країни і її народ, які і висловили признання українців у Америці за великий вклад у розвиток різних ділянок життя в ЗСА.

Крім того, до 23-ох конгресменів, які внесли в „Конгресовий Рекорд” свої висловлювання про справу української незалежності, що про їх подано в „Свободі” 4.37, треба додати ще список 11-ти їхніх колег з Палати Репрезентантів. Вони також зайняли становище до боротьби українського народу за свободу й незалежність, відзначаючи Січневі Роковини.

У Сенаті з порівняннями гіркого українського досвіду під окупацією совєтів до афганістанського стану тепер, виступав сенатор Карл ДеКонісі (демократ з Арізони), виявляючи у своєму слові, як і інші сенатори, велику обізнаність з підсовєтською українською дійсністю: безоглядною русифікацією,гнобленням усіх проявів незалежного і вільнолюбного українського духу, Чарлз Догерти (республіканець з Пенсильванії) Едвін Форсайт (республіканець з Нью Джерсі), Сем Гейденсен (демократ з Коннектикута), Бенджамін Гілман (республіканець з Нью Йорку), Мери Роз Оскар (демократка з Огайо), Білл Янг (республіканець з Флориди), Юджин Аткінсен (демократ з Пенсильванії) і Герролд Соєр (республіканець з Мичигену).

Сенатор Карл Левін (демократ з Мічигену) поінформовав поміж іншими висловленнями про Україну своїх співсенаторів, що він написав листа до Джерома Шестака, американського амбасадора до Комісії при ООН, з вимогою і проханням до цієї комісії приглянутися ближче справі русифікації в Україні. В одному місці листа пишеться, що американці „не повинні втримуватися від своїх моральних обов'язків, ігноруючи потенційний культурний геноцид, стосований советським урядом проти України”.

Добру поінформованість з репресіями, стосованими в СРСР до політичних і громадських активістів, які борються національні і людські права в Україні, виявив також і сенатор Джон Гайнс (республіканець з Пенсильванії), вирізняючи поємно політичного в'язня Йосипа Терлю і замордованого українського музику — композитора Володимира Іва-

В Америці

ЗГІДНО З ІНФОРМАЦІЯМИ ФБІ на Флориді провітас торгівля наркотиками, яка, очевидно, потягає за собою інші кримінальні акти, як, наприклад, вбивства, насильства тощо. Загальною припущають, що 70 відсотків всієї кокаїни, яку продається в З'єднаних Штатах Америки, переходить через Флориду, а також 80 відсотків маріхуани і 90 відсотків інших наркотиків. Торгівлю в Маямі наркотиками оброблюють на понад сім більйонів доларів.

ФЕДЕРАЛЬНЕ БЮРО БЮДЖЕТУ вирішило зліквідувати 321-мільйонову програму правової допомоги для бідних і передати цю справу в розпорядження стейтських урядів. Стейти, — говориться у повідомленні з Вашингтону, — можуть фінансувати правну допомогу для бідних із своїх фондів або з фондів федеральних, які будуть їм призначені без окреслення, на яку ціль вони повинні бути зужиті. Програма однак не буде обов'язковою і не всі стейти мусять її притримуватися.

КОНСЕРВАТИВНІ ДЕМОКРАТИ. члени Палати Репрезентантів, сугерують президентові Роналдові Регенові, що він без труднощів може заощадити ще додаткових 11,2 більйона доларів. „Я люблю такі поради“, заявив Президент і жартював додав, що він передумає, чи не повернутися йому знову в демократичний табір, у якому він був поки почав цікавитися політикою. Пресовий секретар Білого Дому Джеймс С. Брейді заявив, що Реген докладно перегляне пропозиції демократичних конгресменів. Він додав, що незабаром президент Реген проголосить ще додаткових 10 більйонів доларів заощадження у додатку до 34,4 більйона, які вже були проголошені раніше. У теперішньому Конгресі існує 44-членний демократично-консервативний форум, який у багатьох випадках підтримує ошаднюєву політику президента Регена.

Олекса Стефанович

ШЕВЧЕНКО

Перелічу і дні і літа.
Кого я, де, коли любив?
Кому яке добро зробив? —
Нікого в світі,
Нікому в світі.
Неначе по-лісу ходив!

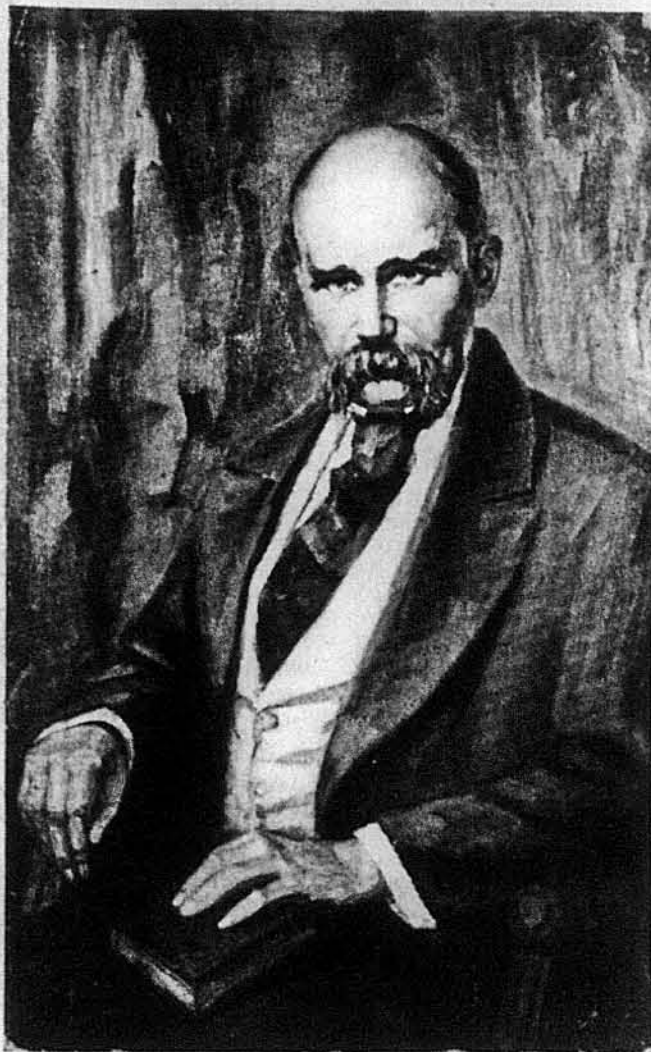
Т. Шевченко

Позёрства — ні на зёрня, на слідину.
 Ти батька і багато Григорів
 Тулив у своїм серці, — та узрів
 І всім сством любив сси — Людину!

Любив калини. Відав янголіну —
Нестерпне-ясну й темну. І горів:
Ті вихори, той пристрасти Хорив
До кореня стрясли твою Калину!

О, не комусь, а всім робив добро,
Коли грімів — "порвіте!" на Дніпро
І — "будьте люди!" сурмив на усіоди!

*І той поже́р, те полум'я і жар —
Огонь мистецтва — клі́коти і руди.
Багрове о́бре зарево "Кобзар".*

Тарас Шевченко
(9-го березня 1814 — 10-го березня 1861)

У РИМІ ВІДБУЛАСЯ ХІРОТОНІЯ ВЛАДИК

Філадельфія. Па. — Філадельфійська „Америка” у числі газети з 3-го березня ц.р. надрукувала на підставі телефонічних звідомлень Риму, довшу інформацію про хіротонію Владикеномінітів о. шамберляна Степана Сулика на Архископа-Митрополита для українців-католиків у ЗСА: ігумена Інокентія Лотоцького на єпископа св. Никодая в Чикаго. Хіротонію довершив Блаженніший Патріярх і кардинал Йосиф Сліпін при співчутстві Владик Ніла Саварина, ЧСВВ. з Канади і Василя Лостена із ЗСА, єпископа Стемфордської єпархії в неділю, 1-го березня ц.р. в соборі св. Софії в Римі.

Після Архирейської Божественної Літургії, яка тривала понад дві години, Блаженніший Патріярх в асистії вже загуляваних двох Владик і у привітності представників Апостольської столиці та Владик Гаврила Букатка з Югославії, Платона Корниляка із Західної Німеччини і Мирослава Марусина з Риму. Майстром церемонії під час хіротонії був о. Петро Стецюк, а дячком о. д-р Іван Дашко.

ном о. д-р Іван Дашко.
На Божественній Літургії
були присутні свідками хі-
ротонії Префект Священної
Конгрегації Східних Цер-
ков кардинал Владислав
Рубін, секретар цієї Конгре-
гації архієпископ Маріо
Бріні, колишній Апостоль-
ський делегат в ЗСА архіє-
пископ о. Жан Жало. Деле-
гацію Чину СВВ очолював
протоігумен о. Патрікій
Пашак, а серед 35-ох свя-
щенників було 20 із З'єд-
наних Стейтів Америки, серед
них оо. Дам'ян Барил'як,
Петро Ліпін, Еміль Мана-
стирський, Петро Федорчук,
Михайло Піріг, Петро Ск-
нінський, Степан Чомко
і о. шамб. Роберт Москаль-
та о. ігумен д-р Володимир
Гавліч, ЧСВВ.

Нововисвячені Владики для українців-католиків у ЗСА: Архиспископ-Митрополит Степан Сулик (четвертий справа) і Іннокентій Лотоцький (третій зліва) з Блаженнішим Патріархом Йосифом та сослужащими Владиками (зліва): список Миславас Марусин, Василь Лостен, Ніл Саварин, Гавриїл Букатко і Платон Корниляк. За Блаженнішим — о. Петро Стецюк, який був майстром церемонії під час хіротонії.

На Службі Божій, яку служили всі Владики, було багато мирян з Америки, в тому число з Детройту, Філадельфії та інших місцевостей. Усіх присутніх було понад 300 осіб, в тому деяке число монахів і монахинь. Перед хіротонією були відчитані номінації Паські буллі, а після церемонії Блаженніший Йосиф Сліпий виголосив доповідь, у якій своєю студженою рукою передав новим Владикам повний терпіння досвід Слуги Божого Митрополита Андрея, його великого попередника на Києво-Галицькому престолі. — *Тим же рукоположенням, — заявив Патріярх Йосиф, — ви стоїте перед Вашою Церквою, перед Вашим великим народом, перед Вашою Ук-*

раїнок з великою відповідальністю, що в Христі Ісусі є хрестом, що його має нести враз зі своїм народом та зі своєю Церквою в одиності всіх, щоб сповнити всяку правду".

Божественна Літургія і хіротонія зробила велике враження на всіх присутніх.

Після закінчення хіротонії в приміщенні Українського Католицького Університету відбулася зустріч з нововісвяченими Владиками, а пізніше у приміщенні семінарії св. Йосафата відбувся вечір, учасниками якого були усі Владики, кардинал Рубін, архієпископ Брінї і священники. Коротке слово з цієї нагоди вголосив нововісвячений Митрополит Степан Сулик, а градації від імені Святоїшої

Отця та Священної Конгрегації висловив архієпископ Бріні.

Останнім промовцем був архієпископ Гавриїл Букачко, який говорив про три матері - Церкву, Україну і матерів нововисвячених Владик.

В понеділок, 2-го березня, усі Владики на чолі з Патріархом Йосипом відслужили Божественну Літургію при гробі св. Йосафата в соборі св. Петра у Ватикані. О год. 1:30 по полудні відбувся величавий бенкет на пошану нововисвячених Владик. У середу, 4-го березня, Владик і вірних прийняли на спеціальній авіації Папи Іван Павло II. Про авіацію повідомляли також міжнародні агенства і писала преса.

ЗСА ЗМІЦНЮЮТЬ ЗБРОЙНІ СИЛИ НА СЕРЕДНЬОМУ СХОДІ

Вашінгтон. — У зв'язку з погіршенням безпеки в районі Перської затоки і взагалі на Середньому Сході вих вправ. Тепер почалися заходи в справі бази в Рас-Банас на території Єгипту над Червоним морем.

Достава додаткових споруд для наймодерніших літаків типу F-15 для Савдійської Аравії йде по тій самій лінії. Почалися заходи для координації оборонних заходів Савдійської Аравії, Оману, Кувейту, Північно-

Крім приписаного зміцнення бази на острові Дієго Гарсія, англійській посілості на Індійському океані, американське командування почало робити заходи для розбудови баз в Бербері, Момбасі та в Омані. Секретар оборони Каспар Вайнбергер ствердив, що без таких опорних пунктів американські збройні сили віддалені на 7.000 миль не багато зможуть зробити в часі наглої потреби. Для того на підставі договору з Сомалією американські збройні сили почали розбудовувати базу в Бербері, а завдяки такому самому договору почали подібні заходи в Момбасі, Кенія.

Розмови з Єгиптом у справі стаціонавування американських військ на території країни вже раніше закінчилися успішно і американські з'єднання перебувають там періодично для вишколу та для спільних військо-

**Уряд в Ель Сальвадорі
підготовляє вибори**

Сан Сальвадор, Ель Сальвадор. — Допомога ЗСА для уряду в Ель Сальвадорі не лише спрямована на відбудову країни і на піднесення життєвого рівня населення, але вона також зумовля-

на швидким поворотом до нормальних відносин і до демократизації суспільно-політичного життя.

Сальвадорський уряд, очолений християнським демократом і лідером християнськодемократичної партії Сальвадору Хозе Наполеоном Дуарте призначив виборчу комісію, яка має підготувати вибори до конститuantів, що матиме завдання покласти конституційноправні основи для нової суспільногосподарської і політичної системи в Ель Сальвадорі.

Після відбуття конституанти й схваленні основних законів відбудуться вибори до парламенту, які дадуть

У свити

ЗБРОЙНА БОРОТЬБА У ЛИВАНІ, яка ввійшла у нову загострену фазу, шораз більше розрушує країну. Палестинські терористи при допомозі сили держать у своїх руках різні пункти у південному Ливані, з яких вчиняють напади на Ізраїль. Ізраїльські збройні сили намагаються руйнувати ці пункти. А християнська міліція під командуванням Саада Халдада підтягнула важку артилерію під позиції палестинців і їх обстрілює. З огляду на те, що місто і порт Сідон є осередком палестинських акцій християнська міліція переводить артилерійський обстріл того міста і — інших у сусідстві. Командир християнської міліції Саад Салдам поставив вимогу до ливанського уряду, щоб той виплатив відшкодування за руйнування, що їх доконали палестинські терористи різним християнським селам. Він загрозив генеральною атакою на Сідон, якщо уряд не вирівняє селянам важких утрат. Уряд Ливану дав доручення своєму амбасадорові при ООН поставити вимогу негайного скликання засідання Ради Безпеки для розгляду цієї справи.

ПРЕМ'ЄР ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ Маргарет Тачер відвідала столицю Ольстеру (Північної Ірландії) Белфаст негайно після своєї поїздки до ЗСА. Метою поїздки прем'єра Тачер до Ольстеру було висловити мешканцям тієї частини Англії, що англійський уряд, очолений нею, ніколи не мав наміру опустити ту англійську провінцію, якої дві треті населення є англійськими протестантами і категорично вимагають своєї приналежності до Англії. Серед населення Ольстеру поширювало вістки, що Тачер заключила секретний договір про опущення тієї провінції. На це вона сказала: „Уряд Великої Британії неодноразово декларував, що Північна Ірландія є частиною Об'єднаного Королівства (офіційна назва Англії) і такою залишиться, хібащо населення і британський парламент у Вестмінстері рішуче би йнакше“.

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — \$30.00, 6 months — \$16.00, 3 months — \$9.00.
UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

„Він не комусь, а всім робив добро...”

Так є в житті, що ми любимо тих, хто нас любить і робить нам добро. Так було відколи світ світом і так буде. Це легко любити тих, хто поруч нас і від якого знаємо уваги, ласки, доброзичливості, або тих, хто споріднений кровно з нами — наших дітей, батьків і взагалі рідних. Трохи тяжче любити вже когось, хто жив у минулому, навіть з тієї самої родини, особливо тоді, коли не залишилося багато, а то й зовсім, спогадів про спільно пережитий час. І вже зовсім нема таких — серед звичайних смертних, — які б уміли любити тих, хто прийде до нас через одне-два чи більше поколінь (тут не мовиться про любов до власних далеких нащадків, а загально людей).

Одначе, є такі обранці Божі, що носять море любові в своєму серці, які могли любити всіх близьких і дальших у час свого життя — любити сучасників; які вміли любити далеко віддалених від себе вглиб покоління, що були перед ними; і вони — що найдивовижніше — вміють любити і тих, хто прийшов після їх і хто ще приїде. Ці майбутні покоління — об'єкт їхньої любові, не є їхніми безпосередніми нащадками, продовжувачами роду, імені, а зовсім начебто „чужі” їм люди. Христос, Син Божий — так любив і любивиме всіх, хто ступатиме по цій землі до судного віку. Ось так любив Шевченко — лиш у всенародного засягу. Любив усіх земляків своїх: і мертвих, і живих і ненароджених. Любив великою і світлою любов'ю. Оце в цьому, в цій його любові і лежить відповідь на те, чому ми всі, де б ми не були, тепер і в майбутньому, рік-у-рік святкуємо дні Шевченка і ніколи не перестанемо так чинити.

Він любив нас. Це кожний і кожна відчуває, коли вслухається у голос Шевченка, яким він до нас промовляє зі сторінок „Кобзаря”. Він любив нас і всіх наших людей, що були перед нами і будуть по нас. Колись на Шевченківському святі в дівочій Академії у Словотурбі катехит тієї школи Сестер-любвиць пояснював ученицям, українкам і неукраїнкам, чому святкуємо щороку Шевченка? Чому це тільки його одного, якщо мова справді про всеукраїнське святкування і всенародне. Всенародне, бо і різної віри, але разом; різних ідеологій, але разом; різних соціальних, інтелектуальних чи яких там інших різниць, — але разом. Бо перед Шевченком всі українці — від монархіста до неомарксиста, від баптиста до католика, від лемка до кубанця, від князя до найбіднішого бідака, — всі українці схилиються в найглибшому поклоні з вдячності за його любов до нас.

Отець-доктор сказав їм: „Ви, мої учні, любите своїх батьків, приятелів, рідних і знайомих і вдячні їм, бо вони вас люблять. Ви любите мати і обранців ваших сердець у майбутньому, а далі — своїх нащадків. І коли й вони любитимуть вас, вам буде радісно й приємно. А ось понад сто років тому був на Україні Великий Муж, що полюбив нас усіх, хоч ми родинно чужі йому і хоч нас у той час не було ще на світі. Він полюбив нас і творив нам добро, нічого не вимагаючи в заміну, хіба „одну слезу з очей карих — і пан над панамі”... і ще одне: „Смиріться, молитесь Богу і згадуйте один одного; свою Україну любіть, любіть її... Во время люте, в останню тяжкую минуту за неї Господа молити”. Це був великий Дар Божий і ласка так любити... і творити постійне добро”.

Ми беремо знову і знову „Кобзар” у руки. Читаємо, і з кожного рядка спливає на нас добро. Читаючи, ми причащаємося його великої любові і самі: ми починаємо думати про всіх своїх земляків значно краще, як перед тим; ми підносимо розпримлене вгору наше чоло, бо всі ми разом і кожний окрема є гідні його великої любові.

І ось цього 9-го і 10-го березня, у сто двадцять річницю смерті й 167 річницю народження Пророка України, а потім 22-го травня у 120 річницю перевезення тлінних останків Тараса Шевченка з холодного Петербургу до рідного Києва й Канева на Чернечу гору, — „Щоб лани широкополі і Дніпро, і кручі було видно, було чути, як реве ревуничий”, — знову всі українці згадують Шевченка. Згадують його на все ще поневоленій окупантом Україні; згадують у тюрмах, засланнях, казематах, де і йому судилося перебувати в час його недовгого життя; згадують і на омріяній землі праведного закону Вашингтона, у ЗСА.

Бо він — наш, і ми — його. Бо він усім нам робив добро.

„О, не комусь, а всім робив добро,
Коли грім — „пораїте!” на Дніпро
І — „будьте люди!” сурми на усюди!”

„Наш еси, Посто, а ми народ Твій, і духом Твоїм дихатимемо во віки і віки...” — сказав П. Куліш за нас усіх назавжди на похороні Тараса Шевченка сто двадцять років тому.

Коли українцві треба

виспівати з глибини свого серця любов до України, — українцві за залізною заслоною, — він співає про Шевченка. Про все інше — невідомо, хіба що про особисте, про кохання. Або ж у час т. зв. відлиги: тоді майже вільно лунали голоси любові до України, і до її славного минулого. А що московський нагай не свистів так настирливо над головою в той час, то і „присятитись” у відданості Москві було не обов'язково.

Про Шевченка ж писати навіть тепер дозволено. Не забувають бо російські червоні окупанти України науку Леніна з приводу заборони царською білою владою святкувань столітніх роковин з дня народження Пророка України в 1914 році...

Тож росте-зростає Шевченкія різної якості і під більшешевченківським займанщиною, і можна без перебільшення сказати, що нема й не було такого майстра слова в Україні, щоб не присвятив Тарасові своїх надхненних рядків.

Але не тільки українці з вдячності до свого Пророка приносять у дар йому свої таланти. В далекій пустельній Каракалпакії письменник Уразак Бекбаулов написав прегарну повість про нашого генія під заголомком „Тарас на Аралі”. В Каракалпакії, як і скрізь у Середній Азії, існує справжній культ Шевченка. Це все ще з тих часів, коли Шевченко проміяв солдатським маршем довгих десяти років Оренбург, Кос-Арал, Раїм, Мангишлак, Орськ...

В біжучому році припали 120 роковини смерті Великого Печальника за долю українського народу, повіи незабутнього Тараса Шевченка. В дні його світлої пам'яті, народження й смерті все наше свідоме суспільство зі справжнім пієтизмом низько хилить голови перед масстатом Володаря дум українських і з любов'ю і подивом згадує не тільки його поетичну творчість, його життя, але й цілий ряд благородних постатей особистих друзів Шевченкових, які були широкими приятелями до Поета, брали живу участь у полегшенні його долі та були хосенниками в його творчості.

Серед багатьох друзів Шевченка, що мали вплив на світогляд Поета, треба назвати видатних українських вчених істориків і славістів Михайла Максимовича й Осипа Бодяньського.

Ці українські патріоти, бувши професорами у Московському університеті, втримували тісний контакт зі своїми земляками з України та своїми науковими творами обстоювали придушені права української мови та національну окремішність і самотність українського народу.

Сучасні нам совєтські долідники творчості Шевченка та його доби хоч не ганьблять згаданих вчених так, як, наприклад, Куліша

Людмила Волянська

АКИН ТАРАЗИ — СИН СПРАВЕДЛИВОСТІ

приїзд в Оренбург і тут зворушила зустріч з українцями і поляками, політичними засланнями, які дивилися з молитовною пошаною на українського поета-трибуна, „особистого ворога царя”, якому цар власною рукою написав, що ні малювати ні писати вірші йому не вільно. Не без іронії пише Бекбаулов, що про приїзд Тараса до фортеці в Оренбурзі довідався український Михайло Лазаревський від начальника штабу, коли той приїб до коменданта Герна переляканий і захисаний, і з порога кричав: „Чули новину? Ви знаєте, якого нам пана прислали: йому заборонили і співати і розмовляти, і ще щось таке! Ну, як же йому так жити?”

Далі Тараса Шевченка посилають із все таки привітного Оренбурга, де йому скрашали життя друзі українці і поляки, до Орської фортеці, де незабаром розпочалося для Тараса справжнє пекло, бо тут керував його долею дійсний салдафон — невіглаз, який для „слави руською оружжя і атєчества” неміжирно переслідував українця-самостійника Шевченка, який не тільки мріяв про вільну Україну, а і робив щось для того, щоб та воля таки настигла. Діставалося від ось такого салдафона і його похихачів — „унтерів” і

Ця повість про Шевченка охоплює початковий період заслання Поета, від дня приїзду в Оренбург арештантською кибиткою, коли в дорозі подумки згадував все своє попереднє життя, до закінчення Аральської експедиції. Письменник Уразак Бекбаулов виявляє в книжці велику поінформованість про життя Шевченка і проникливе розуміння поетової творчості. Ось

о. Семен Гаюк

ОСИП БОДЯНСЬКИЙ — ПРИЯТЕЛЬ Т. ШЕВЧЕНКА

й Костомарова, але свідомо збувають їх майже цілковитою мовчанкою.

В цій статті мова буде лише про одного зі згаданих вчених, а саме про Осипа Бодяньського, тому, що в моїх руках є надзвичайно рідке видання його першого літературного твору: „Наскільки Українські Казки” —

Запорожця Іска Матиринця. Осип Бодяньський (1808-77) народився в містечку Варві на Полтавщині в родині православного священика; він успішно закінчив дванадцятирічне навчання в Переяславській Духовній Семінарії, а пізніше, в Московському університеті в часі своїх вакацій у рідній Варві написав згадані „Казки”. Невелика ця книжка пройшла дуже велику і сувору цензуру в жовтні місяці 1834 року, а надрукована була щойно в 1835 році в друкарні Московського університету.

В цьому збірничку Бодяньський умістив лише три народні казки: „Казка про царів сад та живу сополючку”, „Казка про дурня та його коня” та „Казка про малесенького Івася, змію, дочку її Олесю та задніх гусенят”.

Бодяньський вірив у силу народу українського, в те, що в разі потреби він може постояти за себе: „Або й тепер, — каже він, — хіба вже б то ми перелазили воювати? Дарма, що в тій

польським засланням. Ось така картина, наприклад: цей начальник Мешков переріє „строй” і розпитує вояків цього карного батальйону про їхні „провини”, що через них вони опинилися в миколаївському в'язниці. Мешков: „За що тебе відправлено в салдати?” — Поляк „радовий” Свенціцький відповідає: „Я писав листівки і читав людям вірші Міцкевича.”

— Кого? Кого? — Адама Міцкевича. — Хто такий? Чому не знаю? Що за Адам, а де його Ева? Слова цього ще одного „капрала гавриловича безрукого та унтера п'яного догору” Мешкова покрив шалений регіт салдації, російських „культуртрегерів”, які, як саранча насунули на ці чужі землі, — як і на Кавказ, чи ще перше — на Україну, — просвітити їх, „які і тюрми мурувати, кайдани кувати... і як плести кнути вузловати” і тому подібне, про що можемо легко довідатися хоч би з „Кавказу”. Поляк Свенціцький відповідає Мешкову, що Міцкевич — великий польський поет, на що дістав відповідь, що й також вкрив рознузданий регіт: „Не може бути у ляхів великого поета!”

Але Уразак Бекбаулов не тільки розповідає нам про відомі епізоди з життя Тарасового, а він у літературно-мистецькій формі подає нам це життя, уводячи своє інтуїційне письменника Тараса у дуже ймовірні ситуації місцевого життя.

(Продовження буде)

нашій пісні співають: Наші шаблі заржавіли, мушкати — без курків... а це серце козацьке не боїться турків! — Бач? не боїться Турків! Та не тільки Турків, й самого найстаршого чорта, Пана — брата!...

І дорікаючи своїм землякам за оспалість і байдужість у народній справі, маючи на увазі сумну дійсність і наявних ворогів, він говорить про якихось ніби уявних ворогів в будучині, щоб тільки дезорієнтувати царську цензуру, може саме того „найстаршого чорта”.

„Чи, може, хочете діждатися — далі каже він, — щоб який ворог нетруджений нашою батьківщиною поживився? Нас же та нашим добром почастивають? Уліз в соломку та ще й шпелестить?”

А, здається, незабаром тє буде. Бо щось не перед добром, як я бачу, скільки нема зані хвортки шляються частенно вже проміж нами. Гляди, лишень, щоб вони з нашого ж хворосту та не загинули нам який чуденної карлючки! — Треба тільки подивляти вдибуга Бодяньського та його передбачливість. Це справді пророчі слова!

Але чи не найбільш знаменною та зворушливою в цій книжечці є дедикація — присвята:

(Продовження буде)

Іван Я. Хамуляк

ВІД СЛІВ ДО АКЦІЇ

Карпатські русини

У висліді перебування нашою народи під різними окупаціями, хоч говоримо тими самими мовами, визнаємо ті самі релігії, масно спільне історичне походження, проте, тут, в Америці, ми далі жевємо окремо, не знайшовши ще спільної мови. Однією із найсильніших груп є карпаторусини. Вправді, деякі іноді може і поважніше, як ми думаємо, зближення, між нашими церковними достойниками і достойниками „візантійського обряду” вже є. Важко, однак, повірити, щоб не можна дійти до повного зближення, якщо зблизилися люди по обох боках, що хотіли б над таким зближенням поважніше попрацювати. А шіль варті такі величезні зусилля. Дехто вже пробував, але перша невдача не повинна відстрашувати ідеїстів від все нових спроб. Наші церковні достойники можуть напевно допомогти в тому дуже багато. Чому ж не попрацювати наново?

Через таке зближення наша громада поширяться дуже поважно, скріпиться і духовно та матеріально. Крім тієї найбільшої, є ще й інші менші групи, яких за активізування і спільне зближення з реальною можливістю.

Значення Церков

Одними із найбільших стабільних інститутів у нас були, є і будуть такі Українські Церкви: і православні, католицькі, євангелістські і т.д. Її видні символи нашої окремішності перетворюють десятиліття, а то й сотки років. Тому теж українська спільнота їх потребує і тим самим повинна б надати їм більшої ваги та вводити практики, що крім релігійних моментів, вони теж були б осередком збереження наших національних цінностей. „Візантійський” обряд є символом наших братів із Закарпаття, українсько-католицький обряд є символом наших людей із Галичини, православні Церкви гуртують в себе людей, що походять із центральних, східних земель, чи етнічно колишніх уродженців і їхніх нащадків теренів Волині. Формальне і неформальне зближення між собою українських інституцій мало б величезне значення. Але крім українських копул на церквах, крім українських риз на плечах духовенства, важливо, щоб у тих ризах були українські чи навіть українцями людяльні люди. Різні братства і сестрицтва при тих церквах, різні молодечі клуби при них — це великі скарби.

Тісна співпраця

Про ті речі в нас пишуть дуже багато, але роблять так дуже мало. Посилення акції у напрямі тісних зв'язів із представниками інших етнічних груп має бути самозрозумілою справою у програмі українських орга-

Усучаснення

У багатьох американських університетах є українські професори; в багатьох шпиталях є українські лікарі; в багатьох фірмах є українські інженери, різні фінансові експерти; по урядових установах є теж наші люди. Соціальна структура української спільноти є далеко, далеко інша сьогодні, як була 30 років тому. Та свідомість викликає другу думку: „Чи ми себе усучаснюємо в нашому думанні, в нашому плануванні?” Асоціація українських університетських професорів, Товариство українських інженерів, Товариство українських бібліотекарів, Спілка українських журналістів, вкільки Товариство українських купців і промисловців, вони всі є ще доволі молоді організації з невеликим минулим. Її організації охоплюють українських професіоналістів і їхня кількість росте; однак програми тих організацій далеко несповні, непрактичні, не дають того, що вони повинні мати. Тому теж їх вплив у загальному американському житті ще не розрісся, не є так сильним, як може і повинен бути. Тут треба молодих людей з візією, ентузіазмом. Вони є; тільки їх

(Продовження на ст. 4)

В. Вєрва

„НЕОФІТИ”, ПОЕМА Т. ШЕВЧЕНКА, В СУЧАСНІЙ ПОНЕВОЛЕНІЙ УКРАЇНІ

Поєму „Неофіти” Т.Г. Шевченко написав 1857 року в Нижньому Новгороді, де його задержала поліція, коли він повертався з десятирічного заслання. Назва „неофіти” походить від грецького слова, яке означає „новохрищені”, „новонавернені”, „новики”. Поєма була опублікована в журналі „Вечерні” 1862 року у Львові, а пізніше, 1876 р., в „Кобзарі”, виданому в Празі.

В Україні поєма „Неофіти” була московсько-царською цензурою заборонена. Щойно під час української національно-державної революції заборона перестала існувати. Під російсько-комуністичною окупацією владою що поєму замовчували, потім, як у 1930-их роках канонічними стали „Тези ЦК КП(б)У” про Шевченка, що Шевченко був „великий селянський поет”, „революціонер-демократ” який зворушував на російських революціонерів-демократів — Гершенів, Чернишевському і Добролюбові, а навіть — на Вісаріонові Бєлінському і на декабристах.

При кінці 1930-их років і початку 1940-их років комуністичний уряд почав накидати Україні імперіалістичну схему історії Росії, в яку мусіла вкладатися не тільки історія України, але всі в культурну, літературну і уся інша творчість. Партийні Шевченківознавці почали припасовувати Шевченка і його творчість до нового явного імперіалістичного курсу.

Тоді поєму „Неофіти” комуністичні літературознавці, як П. Колесник, Є. Кирилюк, О. Бєлінський, Ф. Прийма, І. Басс, Є. Ненадєвчєв, Івакін та інші методоло „впливості”, чи порівняння і заперечення, почали стягати з „підсталя” генія і саджати на шкільну лавку як учня Гершеня, Бєлінського, Добролюбова, Чернишевського й інших російських поетів і політичних діячів, а поєму Шевченка „Неофіти” зробили висловом їх думок, а не Шевченкових.

Як це виглядає, то вистачить подати слова Є. Ненадєвчєва, що він їх написав у книжці „Творчість Шевченка після

заслання” так: „Значення „Неофітів” полягає в тому, що в поємі Шевченко творчо відобразив своє враження від Гершенів закордонних видань, які прочитав на пароплаві в Нижньому Новгороді”. Закінчив Є. Ненадєвчєв цей уступ словами: „Крім того „Неофіти” якнайвиразніше спрямовані проти буржуазного націоналізму, який поєма заперечує самою суттю свого змісту, своєю ідейною концепцією. З цього погляду „Неофіти” є немов би політичним заповітом українського поета своєму народові”.

Петро Кирилюк у книжці „Т.Г. Шевченко” каже, що в поємі „Неофіти” треба слова „Бог” і „Правда” розуміти як одне і те саме поняття, при чому основне розуміння правди, а не Бога, бо — каже Кирилюк, — образ Бога не має тут нічого спільного з релігією.

Ю.О. Івакін у книжці „Сатира Шевченка” каже, що в „Неофітах” бачимо „крім отрути християнства, — переможну боротьбу поета із спокусами християнської моралі”.

В.В. Колобоков у книжці „Атеїстичні погляди Т.Г. Шевченка” каже, що в поємі „Неофіти” Шевченко „...є раз показав, як він шле життя борючись проти релігії, яка одурманює трудящих, відводить їх у бік від вірного шляху, осяяє самодержавний гніт і кабальну пращу”.

Іван Романченко у творі „Атеїзм Т.Г. Шевченка” каже, що „...поємою „Неофіти” Шевченко вчить ненавидіти царів, архієрів, попів — кастратів німів”.

Можна б це подати, що Ф.Я. Прийма у своєму творі „Шевченко і російський визвольний рух” пише, що Шевченко в поємі „Неофіти” втілює ідеї декабристів

ЧИ В „НЕОФІТАХ” Є ІДЕЇ ДЕКАБРИСТІВ?

„Ідеї декабристів, — каже Прийма, — мали сильний вплив на розвиток політичної свідомості і на творчість великого поета. Тема декабризму пройшла через усю творчість...”

Такої самої думки, як Прийма, є Івакін. Він каже у книжці „Сатира Шевченка”: „Замовчуючи декабристів у одязі стародавніх християн, поет наче говорить читачеві: ось вони, наші святи, наші справжні мученики, наші апостоли”.

Такої самої думки щодо впливу декабристів на написання „Неофітів” є Є.С. Шаблювський у книжці „Шевченко і

російська революційна демократія”.

Читаючи ці, що їх подано, і їм подібні твердження комуністичних літературознавців і читаючи саму поєму „Неофіти” приходить сказати, що їхні твердження, що слово, то неправда, і що слово, то заперечення того, що Шевченко написав у „Неофітах”.

У поємі Шевченка „Неофіти” виразно написано, що неофіти — це визнані християнські віри. Вони борються за правду цієї віри, за її поширення і за свободу її визнавання. Усе вістря неофітів звернене проти самодержавства і проти того режиму, який не визнає християнської релігії, яку визнають і проповідують неофіти. Вони вірять, що ця релігія переможе, бо вона базується на вірі Христа, тобто на правді Божій. Силу для боротьби черпають неофіти з молитвою до Бога, до Христа. Шевченко вклав в уста Алкида таку молитву:

— Моліться, братія! Моліться за католото. Його в своїх мотках помяніте
Перед гордимого його,
Брати мої, не поклоніться.
Молитва Божові. А він
Нехай лютує на землі,
Нехай пророка поважає,
Нехай всіх нас розпинає;

Уже ввучата зачислє,
І виростуть вони колись.
Не мєшкє ввучата тії,
Христові воїни святії!
І без вєдє і без вєдє
Стратєци Божії вєспрянуть.
І тємї тєсєчє поганєх
Перєд святими побєжать.
Моліться, братія.
Молились
Молились перед хрєстом,
Закуті в пута неофіти,
Молились радісно. Хава!
Хава вам, душі молодії!
Хава вам, лицарі святії!
Вєки вєкі похваля!

(Продовження буде)

Презентація дебютанток на балі лікарів і інженерів

У суботу, 7-го лютого цього року, відбувся традиційний бал лікарів і інженерів у готелі П'єр при 5-й авеню в Нью-Йорку.

Цю репрезентативну імпресу карнавалового сезону влаштували двоє спільно метрополітальні відділи двох найбільших українських професійних товариств: Українського Лікарського Товариства Північної Америки та Товариства Українських Інженерів Америки.

Баль, як і кожного року в минулому, сполучено з презентацією дебютанток, що є кульмінаційною точкою балу, та традицією товариського життя нашої метрополії.

Бенкет відкрив голова метрополітального Відділу УЛТПА д-р Любомир Ворон, привітавши від обох товариств усіх гостей, а особливо як і завжди численну та елегантну студентську молодь. Він представив комітет пань, який займався приготуванням презентації дебютанток: Арету Ворон, Віру Кушнір і Стефанію Степаняк, оранжерів забави — інж. Я. Січинського, д-ра Р. Кислевського й інж. Л. Калинича, який перевів презентацію дебютанток та зложив їм побажання і гра-туляції від обох товариств.

До півночі гості при звуках чудової оркестри „Темпо“.

Н.Н.

Дебютантки з ескортами: стоять (зліва). Роксана Л. Гнатейко — ескорт Богдан Івасків; Марта О. Кузьма — ескорт Дмитро Кульчицький; Люба В. Матківська — ескорт Марко Мурованій. Сидять члени комітету (зліва): Арета Ворон, Віра Кушнір і Стефанія Степанюк.

Радіопрограма „Гомін України” у Детройті

Українська радіопрограма „Гомін України” у Детройті відзначитиме вісімнадцяте свого існування 13-го березня ц.р.

Радіопрограма „Гомін України” служить українській громаді, передає вісті з релігійного і політичного життя, інформує нас, що діється у нашій громаді, відзначає уродини і супружі виділяє наших слухачів. Усі релігійні і національні події відзначаються з особливою увагою, як також у передачі підкреслено заслуги визначних і заслужених українських релігійно-національних діячів. Закликається слухачів, щоб читали українську пресу, яка інформує про загальне культурно-громадське і релігійно-національне життя усіх українців в розсіяні в Україні. У радіопередачах „Гомін України” чуємо найкращі пісні з усіх просторів України. Українські опери, симфонії, народні пісні в модерному опрацюванні у виконанні наших кращих ансамблів. У цих передачах слухачі можуть почути інтерв'ю із різними визначними діячами — о. Василь Прийма з Лорду, о. Мирослав Харина від „Провидіння”, о. д-р Ізидор Нагаєвський, який говорив на тему українського патріархату, ред. Михайло Бажанський — про Паст, д-р Маруся Бек — про відвідини Австралії.

На співпрацівників запрошують авторитетних знавців із різних ділянок: з історії, літератури, медицини і спорту. Особлива подяка

належить усім спонсорам жертводавцям, співпрацівникам і жертвним радіослухачам. Далі існування радіопрограми „Гомін України” залежить від моральної і фінансової допомоги жертвним українській громадськості, яка, розуміючи неосінене значення радіомовлення, не залишить напризволяще свою українську радіопередачу.

Кирило Цепенда
керівник програми
„Гомін України”

ЦЕНТРАЛЬНА ФЕДЕРАЛЬНА Служба Інвестицій (ФБІ) наказала збільшити число службовців, які слідкують за працею чужоземних розвідних служб, розкривають їхніх агентів і притягають їх до відповідальності. Ці протизаходи були зроблені тому, що, наприклад, союська розвідка вже від довгого часу працює над розкриттям таємниць праці і тактики нової Адміністрації президента Рональда Регана. Згідно з опінією ФБІ, союські агенти вже зуміли навязати зв'язки з широким колом осіб, від яких вони сподіваються отримати інформації про функціонування нового уряду. „Це створює для нас небезпечну проблему”, — заявив речник ФБІ Теодор Гарднер підкреслюючи, що дивуватись багато нема чому, бо союська розвідка служба все при зміні адміністрації у Вашингтоні посилено працювала і намагалася зібрати якнайбільше інформації про функціональність Уряду і її поодинокі впливові люди. Газета „Вашингтон Пост” твердить, що діяльність союських агентів на території ЗСА тепер подвоїлася.

ПОДЯКА

З Божої волі, 17-го жовтня 1980 року відійшла від нас навіки в Торонті, Канада.
наша Незабута
ДРУЖИНА, МАМА, СЕСТРА, Теща, БАБУНЯ, ШВАГЕРКА, БРАТОВА, СЕСТРИНКА,
СВАХА й КУЗЕНКА

бл. п.

ІРИНА з ФОДЧУКІВ
БЕЗХЛІБНИК

У часі нашого невимовного горя і смутку ми одержали дуже багато добросердечних виявів співчуття від нашої Родини й наших Друзів, Приятелів і Знайомих. Не маючи змоги особисто подякувати всім, хто в час нашого горя не забув про нас, ми цією дорогою висловлюємо всім Вам, наші Рідні, Друзі, Приятелі та Знайомі наше щиро-сердечне спасибі. Ми щиро-сердечно дякуємо Всех о. Б. Остаповичеві, Всех о. д-ві П. Баб'якові та дякуємо І. Хабурському за відслуження Панахида за спокій душі бл.п. Ірини 19 жовтня у похоронному заведенні Кардинала. Особливо дякуємо о. Б. Остаповичеві та о. д-ві П. Баб'якові за похоронні відправи 20 жовтня у похоронному заведенні та в церкві св. арх. Михайла та відпровадження тілних останків Покійної на вічний спочинок на цвинтар Парк Лави у Торонті.

Наша сердечна подяка о. Б. Остаповичеві за зворушливу проповідь під час Служби Божої у церкві та п-ї Марії Колодії за прощальне слово від ГУ ОЖ та членів ЛВУ на цвинтарі.

Ми вдячні нашій Родині, п-ї К. Свергуни, п-ї А. Стебельській, мистцеві М. Бідняковій та паням з ОЖ ЛВУ за відвідини Хворої у шпиталі.

Дякуємо нашим Рідним і Приятелям: Романові Фодчуків, Григорові Свергунові, Іванові Казанському, Іванові Моканові, Василеві Дідукові, Олегіві Стебельському та Петрові Цєбрієві за несення до-мовини та паням з ОЖ ЛВУ, що прийшли попрощати Покійну з органі-заційним прапором.

Наша глибока вдячність усім тим, які в нашому смутку та горю відідали нас, прислали телеграми, листи, телефонували або на сторінках преси висловили своє співчуття з приводу відходу в вічність нашої Покійної. Зокрема дякуємо нашим Родинам: з Е.Л. Гуцулякам, І.Е. Шулям, д-ві В.Е. Лютикам, М. і Е. Фодчукам з родинами, Лесі Гевка з родиною, І.Д. Витницьким з родиною, В.М. Солонинкам, С.М. Іселям. Дякуємо Проводові ОУН, Президії СКВУ за підписами Стефанії Савчук і В. Кирилюка, Президії СУВФ за підписом д-ра Р. Малащук, ГУ ЛВУ, Союзів Українців у Великій Британії, Центральній Управі СУМ за підписами мгр. Е. Гановського та О. Рожки, ГУ ОЖ ЛВУ за підписом пань О. Заверухи та М. Колодії, Суспільній Службі Відділу ОЖ ЛВУ за підписом п-ї Т. Шимко, В-ву „Гомін України”, В-ву „Шлях Перемоги”, Радіопрограмі В. Шарвана, Радіопрограмі „Лісна Україна” Організації УВФ у Судбурах, Об'єднанню Бувших Воєаків Українців у Британії за підписами поручників Б. Микитина та д-ра С.М. Фостуна, ОЖ ЛВУ в Ошаві, ОУВФ в Ошаві, ОЖ ЛВУ в Торонті та іншим.

Дякуємо Друзям, Приятелям і Знайомим: Ярославові і Славі Стецькам, д-ві Юрієві Геричеві, д-ві Володимирові Косикові, д-ві Степанові Гамазеві, Юліанові Заблоцькому, Василеві Олесюковій й друзям з Лондону, Степанові Мудрикові, д-ві Романові Малащуків, д-ві Б.А. Стебельським, Г.Д. Негричам, Іванові Казанському, І. Цонці, Л.Корді, С.В. Луцикам, М. Горюхінській-Штогринцеві, Ю.Д. Темнікам. Дякуємо Іллі Дмитрову, Л. Я. Деремиди і Славі Драбів з Англії, І.Н. Кравчукам, М. Плавюковій, О.Л. Футалом, У.А. Целевич-Стецюкам, д-ві М. Ценковій, В.Проциковій, Б. Губці з родиною, А. Соколиків, Б. Качорові з родиною — зі ЗСА. Гані Вах, П. Башукові, І.Я. Іванчукам, Г.А. Дрепкам — з Білпегу. І.М. Яремкам, Ю. Шанті, д-ві З.Б. Пагутам, Я.Г. Сербінкам, д-ві О.Г. Романишиним, М.С. Рошкам, мгр. В. Клішев, С.Р. Трушам, С.Д. Кодамам, А.В. Бруксам, Т.Е. Андерсонам, Л.Д. Андерсонам, А. Наталеві, Г.Д. Груберам, О.В. Дов-

ганюкам, С.А. Котельцям, Д.І. Біланюкам, Т. Буїнякові, С. Білик, П. Воробцеві, Л.С. Шустам, Я.О. Томковим, В.М. Сахрином, М.Т. Лука-вевським, дякуємо І. Хабурському з родиною, Марусі Стебельській — Келі, д-ві М. Гуті, К.М. Дома-галіським, М.С. Шкамбарам, С. Космині, С. Матейковій, Н.І. Росоло-ві, М. Куликів, інж. Д.Д. Михайлюкам, М.М. Колодіям, М. Кіншчукові, Х. Малащук, В. Микитин, М. Глухом, П. Івахову, В.М. Тимковим, Л. Сенків, Т. Горохович, П. Шумському, Ю. Ліхач, М.М. Горбаням, В. Кирилюкові, Пекельним, О. Калимон, О. Ковальським, Р. Сто-рошуків, І. Стельмах, А. Віток, Е. Швець, С. Бєвнич, Т.Б. Онисчук, О.Р. Чабанам, А. Бурій, С.С. Мурі-ям, М.Т. Волошиним, Дрогобиш-ким, Д.Л. Волошиним, О.І. Паді-кам, Р.С. Фодчукам, О. Даниляк, Е.К. Матикашам, Л. Філев, А. Фе-доркову, о. Гошуляков, і багатьом іншим з Торонта, родині Шафова-лів, В. Косюкам з Аргентини, О.Н. Тюшам з Австрії, В. Кахничеві з Тан-дер Бей, д-ві В. Гиракові з Ед-монтону, о. Л. Сивенькому з Лед-брідж, Б.Т. Криницьким з Оттави, д-ві І. Іваничукові з Каліфорнії та багатьом іншим — за телеграми, листи, картки, телефони, вінки, по-міч, поради й розради.

Зокрема дякуємо промовцям на тризні: Всех о. крилош, Б. Оста-повичеві, заст. през. СКВУ В. Кири-люков, д-ві Р. Малащуків, ред. В. Дідуков, ред. В. Солонинці та дир. В. Окпінюков.

Дякуємо всім з-поза найближчої родини, що прислали вінки чи кві-ти: Проводові ОУН, Я.С. Стець-кам, д-ві З.Б. Пагутам, д-ві Б.А. Стебельським, Г.Д. Негричам, В.М. Солонинкам та ГУ ОЖ ЛВУ.

Замість квітів на могили Покійної зложили на Визвольний Фонд ОУН наші Друзі, Приятелі та Зна-йомі: І. Бойко 20, В. Дідюк 20, І. Казанський 10, В.З. Окпінюк 10, В. М. Солонинки 20, О. І. Матли 20, М. Барабаші 20, П. С. Микіуляки 20, Б. А. Гіркини 20, о. д-р П. Баб'як 25, В. Кушмеліні 10, В. Х. Болю-баші 20, А. М. Бандери 25, Г. Сигін 5, Таня Корінь 20, В. П. Макарі 50, Я. І. Пришляки 25, А. Ромолович 5, І. Я. Іванчуки 15, Д. Х. Кордуби 50, У. А. Целевич-Стецюки 25, В. Бишк 10, А. Секайда 5, М. Стецюк 5, С. Ві-люра 10, І. Лозинський 6, П. Во-лощків 5, Т. Шимко 5, М. Дзидик 5, П. М. Цєбрі 5, І. Мокан 10, В. Кліш 5, П. Воробець 10, Л. В. Анто-новичі 10, С. С. Савицькі 20, С. Бі-лик 10, С. В. Куці 10, М. М. Колодії 10, І. Дєйчаківська 5, І. Мухлявич 5, А. Федак 5, М. О. Волощакі 10, Л. В. Дударі 5, О. В. Думи 10, І. Я. Фіголі 10, З. С. Чорні 5, В. Личків 5, М. Медик 5, Г. Бонк 10, М. М. Гра-бовські 10, Л. Т. Волошини 10, Г. К. Свергуни 25, О. Я. Кушнірі 10, Я. О. Томкові 10, О. І. Гараси 10, Д. І. Бі-ланюки 10, А. Пітик 5, С. Шуст 5, М. Музичка 5, М. Сполська 10, І. В. Кривинюки 10, Е. Р. Паладічу-ки 10, О. В. Троць 10, І. Р. Вжесне-вські 50, С. Онисків 5, О. М. Заверу-хи 10, Л. Р. Сенків 10, С. Гулі 20, І. Я. Морози 20, Б. І. Чуми 20, М. Баб'як 5, М. Сороколіт 5, М. А. Ко-шики 10, Р. Малащук 10, О. І. Па-дикі 10; Всім Вам щира подяка!

Ще раз дякуємо всім, що взяли участь у Панахидах, похороні й тризні та особисто чи посередньо висловили співчуття членам Родини Покійної, зложили на Служби Божі або на Визвольний Фонд ОУН. Всім Вам сердечне спасибі. Хай Господь Вас милує і заплатить Вам стократно.

У глибокому смутку:
Василь — чоловік
Галина — дочка
Калина — невістка з синами
Ліда Гуцуляк — сестра з родиною
Маруся і Гена Фодчуки швагер-ки — з родинами
Марія і Василь Солонинки — сва-ти й уся наша родина.

HNIZDOVSKY

WOODCUTS, 1944 - 1975

A Catalogue Raisonné by ABE M. TAMIR, Jr. with a foreword by PETER A. WICK and an autobiographical essay by JACQUES HNIZDOVSKY.
Price: \$25.00 hard bound, postage and handling one dollar.
New Jersey residents add 5% sales tax.

SVOBODA BOOKSTORE

Jersey City, N.J. 07310

ПОВІДОМЛЕННЯ

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА

„САМОПОМІЧ”
в КЕРГОНКСОНІ, Н. Й.

ПОДАЄ ДО ВІДОМА ВСІМ СВОЇМ ЧЛЕНАМ, ЩО

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в неділю, 15 березня 1981 р., о год. 1 по пол.,
по Святій Літургії в церковній залі
ПОРЯДОК ДЕННИЙ БУДЕ ПРОГОЛОШЕНИЙ НА ЗБОРАХ.

ДИРЕКЦІЯ КРЕДИТИВКИ

Ділимося сумною вісткою, що 17-го лютого 1981 року упокоїлась в Бозі,
наша Дорога МАМА, БАБУНЯ та ПРАБАБУНЯ

бл. п. АННА
БОЙЧУК-ГОДОВАНЕЦЬ

У глибокому смутку:

дочка — ПАВЛІНА ГРИГОРАШ (в Україні) з мужем ВАСИЛЕМ
і синами ІГОРЕМ, СВЯТОСЛАВОМ та внуками
ОЛЬГОМ, МАКСИМОМ та СЛАВЧИКОМ
дочка — МАРІЯ СКОМОРОХ з мужем ІВАНОМ, дітьми
ОРИАННОЮ, ВАСИЛЕМ та ПЕТРОМ
дочка — ДАНА ДІКИЙ з мужем ЯРОСЛАВОМ і дочками
ЯРОСЛАВОЮ ВАТЕРПІЛ з мужем
РОКСАНОЮ ПІЛПІЧАК з мужем і сином ДАНЧИКОМ
ДИКИМ
син — МИРОН БОЙЧУК з дружиною ЛУЄН з дітьми
МЕЛАНЮ і ЮРКОМ

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!

УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ В НЬО ЙОРКУ

запрошує

на

ВЕЧІР — ВШАНУВАННЯ МЕЦЕНАТІВ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

що відбудеться

в суботу, 14-го березня 1981 року

о год. 5-й по пол.

в Українському Інституті Америки

2 Іст, 79 вулиця в Нью-Йорку

У ПРОГРАМІ:

передання дереворізу Якова Гніздовського індивідуальним меценатам
і концертна програма, в якій виступлять:

проф. Таїсса БОГДАНСЬКА — фортеп'яні,

Марія МУРОВАНА — сольоспів,

Лідія КРУШЕЛЬНИЦЬКА — мистецьке слово

Після програми — товариська гутірка при перекусці.

Округи і Відділи Союзу Українок Америки, які стали меценатами

Українського Музею, будуть відзначені на XIX Конвенції США.

СПІЛКА УКРАЇНСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ АМЕРИКИ
ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛУБ в НЬО ЙОРКУ136 Друга Авеню, 2-й поверх
(дім УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ)

П'ятниця, 13-го березня 1981 року, о годині 7-й веч.

ОЛЬГА СОНЕВИЦЬКА
РЕПОРТАЖІ І СПОГАДИ

1. „Дві рятівниці”, 2. „Фрайманська Республіка” (табір у Баварії),
3. „Дніпром до Канева і Києва”.

В музичній частині вечора, крім інших пісень, — пісні композиції ІГОРЯ СОНЕ-
ВИЦЬКОГО до слів ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, виконає оперна співачка
МАРТА КОКОЛЬСЬКА-МУСІЯЧУК
при фортепіановому супроводі Композитора.

Ділюся сумною вісткою
з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що в суботу, 7-го березня 1981 року, з причини
трагічного автомобільного випадку,
упокоївся в Бозі, на 60-му році життя,
мій Найдорожчий ЧОЛОВІК

бл. п.

ЮРІЙ ЛИТВИН

ПАРАСТАС у віторок, 10-го березня 1981 р., о год. 8-й
веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвини в Union, N.J.

ПОХОРОН у середу, 11-го березня 1981 року, о год. 9:30
ранку з церкви св. Ів. Хрестителя, а звідтам на цвинтар
в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В безмежному жалю —
дружина
БРАТ і СЕСТРИ в Україні

Ділимося сумною вісткою
з Рідними і Знайомими,
що 21-го лютого 1981 р.,
на 68-му році життя,
несподівано, відійшов у Вічність,
уродженець Коломиї

бл. п.

ПЕТРО
ГОРДІЙЧУК

абсолютно „Експортівки”, громадський діяч на Рід-
них Землях та на поселеннях в Ісбруці, Тунезії, дов-
голітній голова хору „Дніпро” в Клівленді, Огайо.

ПОХОРОНЕНИЙ на цвинтарі Пречистої Діви Марії
у Факс Чейс коло Філадельфії, Па.

В глибокому смутку просять про молитви:

МАРІЯ — дружина
МАРТА КАРАМАН — дочка з мужем
ЯРОМИРОМ і донями ХРИСТИНОЮ
і ЛІДЮЮ
МАРІЯ ГУДЗІ СТЕФАНІЯ ШТЕНДЕР — сестри

ЮЛІЯ ПАШКОВСЬКА — теща
МИХАЙЛО і ЛЮБОМИРА КАРАМАН
зі синами — свати

Швагри, Сестринки
123 Meadowood Dr., Lansdale, Pa., 19446, U.S.A.

ПОСТАНОВИ

МЕТРОПОЛІТАЛЬНОГО ВІДДІЛУ УККА В ДЕТРОЙТІ

Як уже було повідомлено у „Свободі“ ч. 37 з четверга, 26-го лютого ц.р., у Детройті 14-го лютого відбулися загальні збори метрополітального Відділу УККА. Учасники загальних зборів, прослухавши інформацію про стан УККА, що створився після XIII Конгресу Українців Америки, прийняли такі постанови:

1) На XIII Конгресі наступили структуральні й суттєві зміни в УККА, які суперечать його первісному основному призначенню, а навіть постановам тепер обов'язуючого статуту. А зокрема:

2) Від XIII Конгресу УККА став організаційною клітиною, вповні залежною і підчиною партійно-політичному чинникові (УВФ), а тим самим не може більше бути центром, репрезентантом і речником українських громадських організацій і установ у ЗСА. УККА став тепер центром тільки організації одного політичного середовища.

Створення централі для всіх українських політичних чинників в ЗСА — вже давно потрібне, а навіть необхідне, але воно може статися тільки поза рамами УККА.

3) Як протест проти тих змін, які настали на XIII Конгресі, з нього вийшла велика частина крайових централних організацій — членів УККА. Вони створили Комітет для Правопорядку в УККА з метою організованого добивання привернення для УККА його основного завдання — бути центром українського громадського життя в ЗСА — та привернути українській громаді єдність і правопорядок.

4) Доки не будуть створені тривкі організаційні форми для об'єднання українського громадського життя в ЗСА, загальні збори уважатимуть Управу Комітету для Правопорядку в УККА тимчасовим керівним осередком метрополітального Відділу УККА.

5) Згадані позитивні завдання Комітету для Правопорядку в УККА заслуговують на нашу всебічну моральну і матеріальну підтримку.

6) Щоб уможливити діяльність з метою запровадити правопорядок у житті української громади в ЗСА, потрібно відповідних фондів, тому загальні збори доручають Управі Відділу розпочати акцію для збирання грошових датків на „Громадський фонд“.

ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ, УЧАСНИКИ ЗБОРІВ

Клуб Українських Абсолютів Детройту
Віндзур
Комітет Оборони Переслідуваних в Україні
Об'єднання Українців в Америці „Самопоміч“
Об'єднання Прихильників Визволення України
Об'єднання Українців Револьюційно-Демократичних Перекопан (ОУРДП)
Організація Державного Відродження України (ОДВУ) — Окружна Управа і Відділи
Окружна Управа і Відділи
Об'єднання колишніх Вояків УПА
Пласт — Організація Української Молоді
СУК „Провидіння“ — 26-й і 210-й відділи
Союз Українок Америки (СУА), Окружна Управа
Товариство Українських Інженерів Америки — Відділ
Товариство Старших Віком
Товариство „Рідна Школа“
Українсько-Американський Осередок
Українське Село — корпорація
Українська Капеля Бандуристів (зайняла неутральне становище)
Українська Мичиганська Ліга
Український Народний Союз — Окружна Управа
Український Братський Союз — Окружна Управа
Український Культурно-Громадський Клуб
Українська Оселя Діброва
Українське Патріархальне Товариство — Відділ
Українське Спортивне Товариство „Черник“
Українська Федеральна Кооператива „Самопоміч“ (зайняла неутральне становище)
Український Фестивальний Комітет
Український Золотий Хрест — Окружна Управа
Українське Жіноче Товариство „Просвіта“
Фонд Катедр Українознавства

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ!

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНСОЮЗУ висловлює щирі подяки всім тим особам, які вже прислали належність за різдвяні картки та разом щедро відгукнулися пожертвою на Стипендійний Фонд УНСОЮЗУ.

Талановиті українські студенти, яким потрібна фінансова допомога, напевно будуть вдячні за стипендії, що їх вони отримають цієї весни.

Просимо читачів, які ще не мали нагоди врівняти належність за одержані різдвяні картки, зробити це в найближчих днях, щоб можна було завершити збіркову акцію.

Заздегідь щиро Вам дякуємо.
З братським привітом,
ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНСОЮЗУ

Шукаєте за другим прибутком?

Станьте
ОРГАНІЗАТОРОМ
УНСОЮЗУ

НА ПОВНИЙ ЧАС, АБО НА КІЛЬКА ГОДИН.
Можете починати свою кар'єру, організуючи спершу свою родину і приятелів.

За інформаціями пишiть до:
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
30 Montgomery St. • Jersey City, N.J. 07302
Atten: Organizing Dept.

або телефонуйте: (201) 451-2200 (Collect)
або (212) 227-5250

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ
БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Від слів до акції

(Продовження зі стор. 2)

треба вміти нам старшим „приманити“.

Майже в кожній якійсь більшій американській місцевості є відділи українських союзів, одних із найбільш стабільних українських установ в Америці, які вели колись приписану їхнім статутами широку культурно-освітню, громадську і суспільну працю. Вони часто мають свої домівки і багато з них тільки збирає членські вклади. Чи то повинно бути усе? Чи якесь культурно-освітня програма, чи інша соціальна програма не може бути впроваджена в життя? Якщо в якомусь осередку є більше таких відділів, тоді можна б їх діяльність консолідувати, координувати.

Пласт, СУМ-А, ОДУМ та різні спортивні чи спортивно-виховні організації, включно із студентськими мають великі шанси пережити всі інші, але їх програми мусять бути постійно усучаснені, достосовувані до змінних обставин.

Вкінці наші громадсько-політичні організації. Тут є дивовижка. Деякі з них чисельні, інші — менші, але деякі — дійсно „паперові тигри“. Деякі такі, що мають одного-двох крикливих членів і те все, але через свій крик і галас вони не раз „сідують“ в провадах наших централів. Однак об'єктивно кажучи, вони є найбільше напружені на „короткотривалі“ життя, і не лише тому, що вони,

сьогодні не мають багато членів, але в першу чергу тому, що потенційних членів в майбутньому немає. Хоч з другого боку деякі нині сильні через брак усучаснення своїх програм, своїх практик, можуть теж скоро „розтопитися“ і зникнути. І це дуже можливо.

Перелічені проблеми не є абсолютно новими, вони лише поставлені з перспективи часу й обставин. Їх можна розв'язати лише тоді, коли ми перестанемо думати про опанування одних іншими, ми будемо відразу вимагати „стовідсоткової чистоти ліній“ (хоч поправді сказавши, ми часто самі не знаємо що вона означає, якою вона на ділі повинна бути). Дотепершній УККА тут рішуче не може похвалитися якимись видними досягненнями, бо навіть те, що є діяльним, звичайно поза обсягом дій УККА, значить, нині треба оновленого, усучасненого УККА, або творення нової централі, що ті цілі бде осягати. Деталі тих головних плянів будуть самі виходити і розв'язуватися, якщо ті цілі стануть у полі зору їх провідників. Сьогодні ми діємо безпланово, хаотично, часто-густо тішимося малими „перемогами“, але для тих засадничих для української людини справ ми не маємо зрозуміння. Попробуємо думати історичними категоріями, категоріями народу, що хоче і має дані бути в „народів вільних колі“.

Вступайте в члени УНС

Джерзі Ситі і околиця!

В суботу, 21 березня 1981 р., о год. 3 по пол.
в залі Українського Народного Дому
при Філі і Окленд Аве., ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж.
відбудеться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНСОЮЗУ
НАДГУДСОНСЬКОЇ ОКРУГИ

до участі в яких запрошені й зобов'язані урядовці, представники і конвенційні делегати на 29-ту Конвенцію наступних Відділів:

з Джерзі Ситі: 25, 70, 170, 171, 196, 270, 275, 286 і 287;
з Байон: 213 і 281.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття.
2. Вибір Президії.
3. Прийняття протоколу попередніх Зборів.
4. Звіт уступачої Управи Окружного Комітету.
5. Дискусія над звітами.
6. Удільнення абсолютної Управі.
7. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії.
8. Устійнення та схвалення плану праці на 1981 рік.
9. Доповіді ГОЛОВНИХ УРЯДОВЦІВ.
10. Різни справи.
11. Закриття зборів.

У зборах візьмуть участь

Члени Головного Уряду УНСОЮЗУ
ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ.

Степан Островський, голова

Осип Зубрицький
секретар

Володимир Бутковський
касир

Пассейк, Кліфтон, Патерсон, Ратерфорд
і околиця!

В неділю, 15 березня 1981 р., о год. 3 по пол.
в приміщенні Української Централі
при 240 Говл Авеню, ПАССЕЙК, Н. Дж.
відбудеться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ
УНСОЮЗУ

до участі в яких запрошені й зобов'язані урядовці, представники і конвенційні делегати наступних Відділів:

42, 64, 97, 134, 182 і 394

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття.
2. Вибір Президії.
3. Прийняття протоколу попередніх зборів.
4. Звіт уступачої Управи Окружного Комітету.
5. Дискусія над звітами.
6. Удільнення абсолютної Управі.
7. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії.
8. Устійнення та схвалення плану праці на 1981 рік.
9. Доповіді заступників головного передсідника УНС МАРІЇ ДУШНИК.
10. Різни справи.
11. Закриття зборів.

У Зборах візьме участь:

Марія Душник, заступник головного передсідника УНС
ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Іван Хомако, голова

Василь Марущак, секретар

Іван Близка, касир

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагус Омелян Твардовський

СПОРТОВА ШКОЛА УСВТ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ“

1981

Відкриття цьогорічної Спортової Школи УСВТ „Ч.Січ“ відбудеться у другому дні великого фестивалю молоді на оселі УБС

„Верховина“ в Ілен Спей. Нью Йорк, у неділю, 19-го лютого ц.р. Охочі кандидати на учасників вже можуть го-

лоситися до цієї зразкової Спортової Школи, що в цьому році відбудеться на протязі чотирьох тижнів, від 19-го лютого до 15-го серпня. По аплікації слід писати на наступну адресу: Ukrainian Sitch Sport School 680 Sanford Ave., Newark, N.Y., 07106

ТУРНІРИ КОПАНОГО М'ЯЧА В ЗАКРИТИХ ЗАЛЯХ

ВІТОРІЮ ПОЦО В ЕЛІЗАБЕТІ

УСВТ „Чорноморська Січ“ — „Ципрія“ СК 4:2
УСВТ „Чорноморська Січ“ — „Гарфілд СК 0:1
УСВТ „Чорноморська Січ“ — Атлас, Н. Й. 2:2

У трьох заключних змаганнях першої рунди цього турніру „Ч.Січ“ здобула далші три точки, завдяки яким вийшла до дальших ігор, що проходять тепер у чотирьох групах по чотирі дружини, дві з яких остаточно ввійдуть до півфінальних зустрічей.

У змаганнях із грецьким клубом „Ципрія“, які відбулися 14-го лютого ц.р., „Січовики“ вповні домінували і здобули перемогу вислідом 4:2. Переможні голи для „Ч.Січ“ стріляли: Т.Ключик — два, Петро і Валентин Коваленко — по одному.

У останньому вечорі першої рунди турніру „Ч.Січ“ відбула два змагання, з яких зазнала поразки з Гарфілдом 0:1 і ремісувала з сильним клубом „Атлас“ вислідом 2:2.

Після самовбивчого гола у власні ворота воротаря грецького клубу пропустив теж м'яч із стрілу Ігоря Чивовича.

В перших змаганнях у складі „Ч.Січ“ бракувало воротаря Маріана Хамуляка і напасника Андрія Бакуна, обидва були вздорозі з турніру коледжових дружин, який на протязі цього дня проходив у Ньюарку. Крім них, у складі „Ч.Січ“ виступали: В.Ткач, Ю.Бакун, М.Чарний, П.Коваленко, В.Коваленко, Р.Ганич, М.Піщук, І.Чивович. Провідник А.Охрименко. В наступну суботу „Січовики“ мають відбутися два змагання, одне з них із сильним клубом „Віслоу“, висліді яких вирішуватиме наша дружина ввійде до півфіналу цього турніру.

ТУРНІР „АДІДАС“ В МЕЙПЛУДІ

УСВТ „Чорноморська Січ“ — „Кугар“ СК 7:0
УСВТ „Чорноморська Січ“ — Мейплвуд СК 7:5

Дня 15-го лютого ц.р. закінчилися розгріви круговою системою юнацької групи, в якій змагалося вісім кращих дружин північного Нью Джерзі, а між ними — юнацька дружина „Ч.Січ“.

В цих останніх змаганнях „Січовики“ розгромили своїх чергових суперників вислідом 7:0, і цим самим безконкурентно, не програвавши ні одних змагань, здобули звання першунів цієї групи. Переможні голи для „Ч.Січ“ стріляли: А.Пенцак 4, Вендленд 2, і „король стрільць“ турніру Шевчук (14-й гол).

Дня 22-го лютого ц.р. відбулися півфінальні зустрічі „плей оф“, в якій беруть участь чотири дружини що зайняли кращі місця у своїй групі. Юнацькій дружині „Ч.Січ“ припала змагання із сильним клубом Мейплвуд, які закінчилися перемогою наших юнаків вислідом 7:5. Переможні голи для „Ч.Січ“ здобули: А.Пенцак 2, Вендленд 2, Ф.Голінатий, Шевчук і О.Калинович. Крім згаданих, у складі дружини виступали теж Ю.Гбур, Д.Василяк, М.Хамуляк — провідник.

ГРУПА НАЙМОЛОДШИХ
УСВТ „Чорноморська Січ“

Камеронс С.К. 4:4

З кожним черговим змаганням краще грали наші наймолодші „Січовики“, які вперше в своїх спортивних кар'єрах змагалися у закритій залі. В звітній зустрічі наші хлопці навіть вели 3:0, але закінчили цим разом ремісним вислідом 4:4. Голи для „Ч.Січ“ здобули: О.Василяк 2, Я.Твардовський і Б.Полянський. Крім

них, у складі дружини виступали: А.Роланд, О.Роланд, Б.Гбур, М.Кравчук, П.Ярема, О.Голінатий, М.Дашківський, Р.Кальба, П.Полянський. Провідники: Б.Кравчук, А.Гбур і В.Василяк.

У С К НЮ ЙОРК —

КВІНС ЮНАЙТЕД 2:2

У своїх чергових першених змаганнях П-ї Дивізії (Південні) Космополітальної Ліги Нью Йорку, що відбулися 1-го лютого ц.р., УСВТ Нью Йорк закінчив ремісним вислідом 2:2. Ведення 1:0 для УСВ-у здобув Сергію у 23-й хвилині, але сім хвилин пізніше гості вирівняли 1:1. Цей же змагун здобув ведення для нашої дружини вдруге, однак, сувереники вирівняли 2:2 одну хвилину перед перервою. У другій півріз Квінс, маючи за собою вітер, домінував у грі, але завдяки жертвенному воротареві УСВТ Андрієві Гриникуві, змагання закінчилися ремісним вислідом 2:2.

Склад УСВТ в цих змаганнях був: А.Гринюк, В.Картегена, Р.Феррі, А.Каррагліс, О.Медійрос, Р.Сільва, С.Коваленко, С.Медійрос, Р.Гупало, Р.Арайо, Р.Беднарський, О.Вербицький, Провідник Степан Коваленко.

Після цих змагань у показнику таблиці ігор УСВТ займає на усіх дев'ять дружинське місце, маючи 9:13 точок, 18:26 відношення голів. У II-й Дивізії (Північ) дружина СК СУМ-А „Крилати“, відбивши досі десять змагань, має на своєму конті 3:17 точок, 12:34 відношення голів, займає останнє, дев'яте місце.

/СК/

Увага!

ІВАН КЕДРИН

Життя — Події — Люди

СПОМИНИ та КОМЕНТАРИ

LIFE — EVENTS — PEOPLE

MEMOIRS and COMMENTARY

Книжка у твердій темно-блакитній політовій обгорці із золотими літерами, роботи мистця БОГДАНА ВОЖЕМСЬКОГО.

724 сторінок.

Ціна 20.00 дол. Замовляти можна в книгарському відділі при „Свободі“, пересялаючи чек або поштовий переказ, долучуючи одного долара на кошти переписки.

SVOBODA, 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07307

Мешкаючи стріту Нью Джерзі зобов'язує 5% ставкою податку.

Інтерв'ю в новоприбулим
тренером футболу М.Рибак

О.Твардовський: Поважний пане Рибак, маю шанувати Вас на вільній Землі Вашингтона від редакції „Спортові Вісті“ щоденника „Свобода“. Ви ще недавно проживали у Львові, де працювали тренером футболу. Прошу ласкаво поінформувати наших численних спортовців і спортових симпатиків, між ними і колишніх львів'ян, про сучасний спортивний Львів, а зокрема про „короля“ спорту — футбол. У якому спортовому т-ві і як довго Ви працювали у Львові?

М.Рибак: Я дуже радий, що можу привітати колишніх львів'ян та усіх читачів „Спортові Вістей“ на вільній Землі Вашингтона. Минуло тільки шість місяців відколи я приїхав сюди зі Львова. Сам я з Литви, там почав грати футбол, але кращі мої роки пройшли у стародавньому Львові, який став мені за ці двадцять років рідним. Там я одружився, одержав вищу освіту, грав професійний футбол, працював тренером футбольних команд СКА (Спортовий клуб армії) і „Карпати“.

„Карпати“ — це спортовий клуб львівського телевізійного заводу „Електрон“. До речі, головою цього клубу є відомий у минулому футболіст Юрій Басалик. Про футбольну команду „Карпати“ можемо говорити багато, але я хочу зупинитися на головному. Професійною командою „Карпати“ стали у 1963 році, після того, як виграли дві перехідні гри з командою „Нафтовик“ Дрогобич. В тому часі назва львівської команди була „Львів-сільмаш“. До речі я був капітаном цієї львівської команди. Найбільших успіхів львів'яни досягли у 1969 році, коли вони виграли Кубок СССР, та у 1970 році, коли „Карпати“ ввійшли в Вищу Лігу СССР. Начальником (привідником) команди був тоді відомий ще в 30-их роках у Західній Україні К.Міхлюш Крашми змагунами „Карпати“ є Лево Броварський, ветеран команди, її капітан, родом із Дрогобича. Юрко Дубровний зі Стрия; Андрій Баль із Роздолу; Ярослав Думанський із Івано-Франківська (колишній Станіславів). Але найпопулярніший гравець — це Степан Юрчишин із села Киричів, на Львівщині. Гравець він сміливий, технічний, заряджений на удар, який, так би мовити, видає з себе все для перемоги. До речі, зовсім недавно С.Юрчишина та А.Балю забрали до квітського „Динамо“.

Начальником „Карпати“ тепер призначений М.Кусень, відомий суддя футболу, а Ярослав Дмитрасевич став старшим тренером. Обидва зі Львівщини. Можете їм пошастити і вони принесуть успіх „Карпатам“.

О.Т.: Ви згадували нам К.Міхлюша, колишнього визначного футболіста СТ „Україна“ Львів. Розкажіть же до більше про його діяльність у „Карпатах“ та, можливо, про інших колишніх футболістів.

М.Р.: Про Міхлюша я вже говорив. Кращі дії команди „Карпати“, її перемоги зв'язані з його іменем. Тепер К.Міхлюш на пенсії але й далі цікавиться командою. Раніше Міхлюш багато років був головою Федерації футболу Львівщини і багато доброго зробив для розвитку цього виду спорту. Я також дуже добре знав неменш відомого колишнього футболіста в 30-их роках, яким був Мирослав Турко. Багато років він займався юнацьким футболом.

О.Т.: В останніх десятиріччях в Україні і взагалі в СССР у футболі вільності домінує квітський „Динамо“. На Вашу думку, що спричинило цей факт?

М.Р.: „Динамо“ Київ — це фактично збірна України (Україна як колись, так і тепер славиться талановитими футболістами). Кращих гравців з усіх команд України запрошують, або переводять примусово до столиці. Та це для них непогано — в квітській команді дуже добрі умови для тренувань та добрі теж матеріальні умови; сильний склад тренерів на чолі з досвідченим В.Лобановським, колишнім гравцем цієї команди.

О.Т.: На Вашу думку і з Вашого досвіду, які спортові СССР, які беруть участь в Олімпійських Іграх, є аматорами, такими як спортовці Америки і вільного світу?

М.Р.: Ні! Усі відомі спортсмени СССР — професіонали. Вони дістають гроші за це.

О.Т.: Проживаючи у Львові, чи знали Ви і чи знають спортовці в Україні про існування українських спортових осередків у ЗСА, Канаді, Австралії і інших країнах вільного світу? Чи знають в Україні про славітих гравців зрок українського походження, таких як: Михайло Босий, Орест Кіндрачук, Володимир Ткачук, Богдан Федірко, Бабич, Жук, Грецький, Лисяк й інші?

М.Р.: Я і мої друзі знали про існування спортових осередків в Америці, Канаді і в Австралії. Але відомості ці були дуже загальні, скупи.

О.Т.: Після приїзду до Америки Ви стали тренером італійської команди колишньої „Бруклін Італіанс“. Уміжчасі Ви вже мали нагоду побачити деякі українські команди в акціях. Скажіть свою думку про їхній рівень.

М.Р.: За цей короткий час я бачив тільки одну українську команду з Ньюарку — „Черноморська Січ“. Вона залишила непогане враження. Але грає вона дуже нерівно.

О.Т.: Крім спортового життя, Ви, напевно, обізнані теж із сучасним музичним життям Львова, тому що Ваша дружина працювала у Львівській музичній консерваторії. Розкажіть нам коротко і про що діяли ку та сучасних музичних діячів.

М.Р.: Як знаєте, український нарід любить музику, особливо українські народні пісні. Сучасні львів'яни захоплюються чудовим співом сестер Байко (які неодноразово бували в Америці і Канаді), Павла Кармалюка, Кюбомира Чайки. Обробки народних пісень Людкевича, Євгена Козака та Миколи Колесни зажди з радістю і захопленням слухають львів'яни.

О.Т.: Що можете нам сказати про сучасний стан на нашій Батьківщині?

М.Р.: Український нарід був і є патріотом своєї країни. Західні українці дуже люблять свою землю, шанують свою культуру, літературу, вивчають її історію. Нарід Західних земель, як завжди, мріє про вільну Україну.

О.Т.: Які Ваші пляни на майбутнє?

М.Р.: Це дуже важке питання. Дуже мрію працювати у великому футболі, тому що не уявляю собі життя без нього. Футбол — це моє життя. Я думаю, що коли оволодію англійською мовою — це допоможе мені у досягненні моєї мети.

О.Т.: Щиро дякую Вам, пане Рибак, за Ваші щирі відповіді. Від себе і від читачів „Свободи“ бажаю Вам шастя й успіхів на вільній Землі Вашингтона.

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами

в BRONX, BROOKLYN,